

AUREL PERSU - DOCUMENTE , CONSEMĂRI

Volumul **“Aurel Persu - Documente , Consemnări”** apărut la Editura EDU din Târgu Mureș, cu puține zile în urmă, sub îngrijirea profesorilor Constantin Bogoșel, Petru Florin Oproiescu și Ioan Ciprian Soțan, face parte din categoria cărților care încearcă să construiască profilul unei personalități combinând exprimarea de tip biografic cu atașarea unor documente scrise sau iconografice care susțin și completează pe deplin ideile exprimate.

Pentru o mai bună înțelegere a domeniului în care a activat și creat inginerul, inventatorul și profesorul Aurel Persu în primul capitol al cărții ni se prezintă o interesantă **„ Incursiune în istoria industriei auto românești”**. Unui cititor care care nu a avut lecturi specifice domeniului i se oferă posibilitatea să-și facă o idee despre modul în care automobilul a intrat în viața societății românești. Constatăm astfel că România se plasează în primele zece țări din lume în care a apărut în circulație un automobil, în 1895 fiind în circulație două automobile cu abur de fabricație franceză Gardner Serpollet. Primul autocamion a început să circule în România în 1911, la un an după apariția primului autocamion din lume. Aflăm astfel că la 10 ianuarie 1910 au început cursurile primei școli de șoferi din România. Începând cu anul 1935 la Uzinele Ford România s-au montat automobile Ford echipate cu un motor V8 de 60 CP. Nu-mi propun însă să vă răpesc plăcerea de a descoperi prin lectura cărții o multitudine de elemente mai puțin cunoscute din lumea automobilului.

În contextul menționat în anul 1923 inginerul român Aurel Persu construiește un automobil cu configurație revoluționară la acel moment și anume automobilul cu formă aerodinamică, după ce în 1922 obținuse brevetarea ideii sale în Germania. După probe de anduranță foarte serioase soluția propusă și testată este brevetată și în alte țări: USA, Belgia, Elveția, Franța, Austria ș.a. .

În lucrare se menționează faptul că în anul 1965 populația României dispunea de 9216 automobile fapt ce face nepotrivită orice comparație cu situația din momentul actual. În august 1968 pe poarta Fabricii de autoturisme de la Colibași a ieșit primul automobil „Dacia 1100” sub licența Renault. Într-o paranteză cu caracter personal trebuie să menționez faptul că fiind student în anul III al Facultății de Mecanică la

Institutul Politehnic Cluj Napoca exact în aceea perioadă mă aflam în practică la Fabrica din Colibași așa că am avut ocazia să văd acel autoturism cu foarte puțin înainte de momentul ieșirii oficiale de pe linia de montaj.

Următorul capitol al cărții intitulat „**Destinul unui savant**” face o prezentare a biografiei inginerului Aurel Ștefan Nicolae Persu, născut la 26 decembrie 1890. În cuprinsul capitolului sunt menționate detaliat studiile efectuate, funcțiile îndeplinite, titlurile obținute, brevetele acordate, precum și o listă de 31 de lucrări științifice, publicate în limba română, franceză și germană, din domeniile în care acesta a activat,

O secțiune distinctă și consistentă a lucrării ne oferă posibilitatea parcurgerii în extenso a textului unor lucrări semnificative ale lui Aurel Persu: „**Echilibrul general real nu numai în statică, dar și în dinamică, rezistențele de inerție fiind toate forțe adevărate**” publicată pentru prima dată în Buletinul Institutului electrotehnic Universitar nr 1 din 15 iulie 1931; lucrarea „**Rezistențele de inerție, inerția în învățământ**”, precum și „**Unica soluție în construcția automobilelor viitoare**.”

Secțiunea următoare din volum se intitulează „**Documente, Consemnări , Fotografii**” și ne oferă posibilitatea să vedem corespondența Liceului tehnologic „Aurel Persu” cu ing Nicolae Persu, fiul inventatorului, documentele care atestă acordarea calității de membru post-mortem al Academiei de Științe Tehnice din România inginerului Aurel Persu. Sunt de asemenea accesibile documente foarte interesante care conțin extrase din presa străină a vremii despre invenția revoluționară a ing Aurel Persu precum și facsimilul brevetului american acordat acestuia pentru automobilul aerodinamic. Avem apoi posibilitatea să vedem o serie de imagini fotografice cu ing Aurel Persu și membrii familiei sale precum și imagini ale prototipului automobilului său. Foarte edificatoare pentru a evidenția complexitatea personalității celui care a fost Aurel Persu sunt imaginile care ne dovedesc prezența sa la diverse evenimente ale vremii atât în calitatea sa de specialist dar și în aceea, mai puțin cunoscută generației actuale, de muzician interpret la instrumentul violoncel pentru care, de altfel, a făcut, și studii de specialitate în țară și străinătate.

Un capitol distinct din volum ne prezintă extrase dintr-o lucrare de specialitate care ne familiarizează cu casa lui Aurel Persu din București, Calea Victoriei 139.

Prima parte a volumului se încheie cu prezentarea, în original în limba franceză și apoi în traducere, a documentului **“Testamentul meu științific”** în care Aurel Persu face o enunțare a fundamentelor „Mecanicii” pe care, în calitatea sa de profesor, a predat-o studenților de la Institutul Politehnic București.

Partea a doua a volumului începe cu o prezentare foarte concentrată a istoriei Liceului Tehnologic „Aurel Persu” din Tîrgu Mureș instituție, fondată în anul 1965, care a avut și are un profil bine definit legat de pregătirea tinerilor pentru profesii specifice domeniului „Auto”. În continuare sunt menționați cei care constituie în momentul de față Consiliul de administrație, corpul didactic și administrativ al liceului. Printr-un set de imagini sunt ilustrate, de asemenea, aspecte din activitatea instituției.

Lucarea se încheie cu scurte biografii profesionale ale inițiatorilor și îngrijitorilor acestui volum: profesorii Constantin Bogoșel, Petru Florin Oproiescu și Ioan Ciprian Soțan, al căror destin profesional este legat nemijlocit de cel al Liceului Tehnologic „Aurel Persu” din Tîrgu Mureș.

Ca orice volum de factura celui de față este firesc să fie folosite o serie de surse bibliografice. Autorii au consemnat zece surse bibliografice principale. Știu însă că foarte importante au fost materialele puse la dispoziție de dl ing Nicolae Persu, fiul ing Aurel Persu, aflat actualmente în Belgia și față de care autorii volumului și-au exprimat mulțumirile ce i se cuvin în pagina de început a volumului.

Închei citând un fragment din „Prefața” pe care am scris-o la invitația autorilor: „Omagierea meritelor celor care ne-au precedat și care, prin munca și talentul lor, au asigurat evoluția societății noastre în varii domenii se constituie într-o datorie morală. Acest lucru face parte din elementele ce definesc „cultura recunoștinței” care se poate manifesta în multiple forme ce se cuvin să le salutăm și să le sprijinim. Un astfel de gest reprezintă demersul făcut de autorii acestui volum, Constantin Bogoșel, Petru Florin Oproiescu și Ioan Ciprian Soțan, care în calitate de reprezentanți ai unei instituții școlare cu un profil bine definit, Liceul Tehnologic „ Aurel Persu” din Tîrgu Mureș, doresc să aducă un omagiu memoriei inginerului și profesorului Aurel Persu patronul spiritual al acestui așezământ de învățământ. Pentru tânăra generație aflată într-o mare nevoie de modele umane, care să-i permită să facă opțiuni în comportamentul său, omul Aurel Persu este, poate, unul din reperatele remarcabile. Pentru comunitatea

Liceului Tehnologic „Aurel Persu” din Tîrgu Mureş, formată din elevi, profesori și personal administrativ, existența acestui volum îi oferă posibilitatea unei mai bune cunoașteri a personalității care fost aleasă ca spirit tutelar în ideea asigurării unei identități spirituale. Cred că acest lucru se poate constitui într-un motiv de mândrie și sper să aibă efecte benefice și în plan educațional.”

Felicit autorii volumului, îmi exprim respectul față de sponsorii care au susținut material tipărirea acestuia și adresez în acest cadru urări de succes în activitate tuturor celor care constituie comunitatea Liceului Tehnologic „Aurel Persu” din Tîrgu Mureş.

Va mulțumesc pentru atenție.

Prof.univ.dr.ing. Vasile Boloş,
Facultatea de Inginerie,
Universitatea Petru Maior din Tîrgu Mureş

(Recenzie prezentată la lansarea volumului în 13 decembrie 2013 și publicată în ziarul „Cuvântul liber” din 19 decembrie 2013)